

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

24 april 2008

ONTWERP VAN DECREET

betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering

HOORZITTING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heren Johan Deckmyn en Dirk de Kort**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche.

Vaste leden:

de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Wim Van Dijck;

de heren Carl Decaluwe, Dirk de Kort, Paul Delva, Johan Verstreken;

de dames Margriet Hermans, Laurence Libert, de heer Herman Schueremans;

mevrouw Els Robeyns, de heren Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen.

Plaatsvervangers:

de dames Hilde De Lobel, Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, Frans Wymeersch;

de dames Martine Fournier, Sabine Poleyn, Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens;

de heren Karlos Callens, Marnic De Meulemeester, Hans Schoofs;

de heren Bart Caron, Chokri Mahassine, André Van Nieuwkerke.

Toegevoegde leden:

de heer Piet De Bruyn;

de heer Jos Stassen.

Zie:

1541 (2007-2008)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

1. Uiteenzetting door professor Etienne Van Hecke, coördinator van het behoefteonderzoek sportinfrastructuur in Vlaanderen.....	4
2. Uiteenzetting door professor Bart Vanreusel en de heer Jan Korthout, leden van de voormalige Vlaamse Sportraad en van de pas samengestelde Sectorraad Sport.....	6
3. Uiteenzetting door mevrouw Hilde Plas, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)...	7
4. Uiteenzetting door de heer David Nassen, Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB).....	11
5. Uiteenzetting door de heer Dany Vandevelde, Investment Manager Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV)	13

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media organiseerde op 8 april 2008 een hoorzitting over het ontwerp van decreet betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering.

Op 13 maart 2008 werd het ontwerp van decreet toegelicht door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel.

Op 8 april werd een hoorzitting georganiseerd met professor Etienne Van Hecke, coördinator van het behoefteonderzoek sportinfrastructuur in Vlaanderen, en met afgevaardigden van de voormalige Vlaamse Sportraad, de pas samengestelde Sectorraad Sport, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB), en de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV).

1. Uiteenzetting door professor Etienne Van Hecke, coördinator van het behoefteonderzoek sportinfrastructuur in Vlaanderen

Professor Etienne Van Hecke: Er is mij gevraagd om een actualisering door te voeren van de noden aan sportinfrastructuur. Eerst komen de normen aan bod want als men vraagt om behoeften te berekenen, moet men via die normen passeren.

De studie vond plaats binnen het Steunpunt voor Sport. We hebben het over drie soorten van infrastructuur gehad: grasvelden, zwembaden en sportzalen. We zijn vertrokken van participatiegegevens die uit verschillende bronnen kwamen, onder meer van het steunpunt. We hebben daarop een aantal sporttechnische gegevens toegepast. Als we weten hoeveel mensen een sport beoefenen, moeten we dat vertalen in noodzakelijke infrastructuur.

Voor de participatiegegevens zijn we uitgegaan van een zekere controle van de federaties. Er werden drie groepen gedefinieerd. De leden van een federatie beoefenen hun sport in clubverband en doen ook aan competitie. Er is een verschil tussen participatieonderzoeken die enkel vragen of een bepaalde sport wordt beoefend en onderzoeken die de federaties bekijken waar in clubverband meer regelmatig wordt gesport. De eerste groep noemen we recreatief buiten club, wat ze in Nederland ongeorganiseerd noemen. De twee andere groepen heten clubverband en competitie, wat over georganiseerde sporten gaat.

Wij hebben ook de ruimtebehoefte in de infrastructuur bekeken. De maximale draagkracht van grasvelden is 20 uur per week. Als er noden zijn aan grasvelden, is het misschien nuttig om in plaats van

natuurgras, kunstgras te gebruiken waardoor de draagkracht verhoogt en er ruimte bespaard wordt.

We hebben ook de gebruiksmomenten van zwembaden bekeken, namelijk het aantal uren dat ze toegankelijk zijn voor de werkende mens.

Voor de sporthallen hebben we enquêtes gedaan in dertien gemeenten. We bekeken wanneer de sporthallen maximaal werden bezet. Tussen 18.30 uur en 22 uur is er 80 tot 90 percent bezetting. Om de ruimtebehoeften te berekenen, hebben we ons op deze gegevens gebaseerd.

Dit zijn de resultaten van de ruimtenormen per inwoner. Er is een behoefte aan 5,1 m² grasveld per inwoner en van 1,39 m² zwembad per 100 inwoners. Voor de sportzalen is het een beetje ingewikkelder. We maken het onderscheid tussen sporthallen exclusief de typische tennishallen en sportzalen. Voor sportzalen is er een behoefte aan 22 m² per 100 inwoners. Sommige sporttakken vereisen meer vierkante meter dan die in een klassiek sportlokaal. Voor een sporthal komen we aan 16,5 m² per 100 inwoners.

De volgende slide is budgettair het belangrijkste. De huidige oppervlakte hebben we uit de Bloso-databanken gehaald. De gewenste oppervlakte hebben we berekend. Er is dus een gewenste toename van grasvelden van 6 miljoen m². Zwembaden moeten met 13.000 m² toenemen. Het gaat wel over overdekte zwembaden. We hebben trouwens kunnen meten dat de openluchtwembaden weinig invloed uitoefenen op de berekeningen van de normen. We moeten die eigenlijk beschouwen als een seizoengebeuren. Als een zwembad een overdekte en een openluchtkuip heeft, is de bezetting ten opzichte van de overdekte kuip berekend niet groter dan een zwembad dat enkel een overdekte kuip heeft. Voor sporthallen is er 230.000 m² nodig en voor sportzalen 170.000 m². Een aantal sporten die we in sportlokalen hadden gesitueerd, kunnen eventueel ook in sportzalen gebeuren maar dan met minder comfort. Men kan het ook zo lezen: er zijn sportlokalen genoeg maar er is een tekort aan voldoende grote en comfortabele infrastructuur die we sporthallen noemen. Vandaar dat de 170.000 m² tussen haakjes staat.

Het zijn Vlaamse normen. Aangezien de gemeenten vaak eigenaars zijn van de infrastructuur, moeten we van Vlaanderen naar de gemeenten afdalen. Hoe zit het met de infrastructuurbehoefte per gemeente? De normen die we berekend hebben, zijn gemiddelden en dus is enige interpretatie nodig als er in een gemeente meer gesport wordt dan gemiddeld in Vlaanderen.

Bijna elke gemeente heeft een grasveld, behalve Herstappe. Bijna elke gemeente heeft een sportzaal. Een achttal gemeenten heeft er geen. Niet elke gemeente heeft het draagvlak om een zwembad te hebben. Dus moeten we op een andere ruimtelijke schaal werken en daarom hebben we het begrip van de kleinstedelijke invloedssferen ingevoerd.

Op een kaart uit de studie zien we duidelijk de verhouding van de bestaande oppervlakte aan zwembaden met de gemiddelde oppervlakte volgens de norm. Blanco betekent dat er geen zwembad is. Rood of oranje betekent dat de gemeente boven de norm zit. Dat is zo in de kuststreek, wat normaal is gezien het recreatieve karakter van die gemeenten. Een heleboel gemeenten zijn groen gekleurd wat betekent dat de norm er niet is bereikt.

We kunnen dat ook op een andere schaal bekijken: het niveau van de kleinstedelijke invloedssfeer. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn alle steden dezelfde als in onze studie, op Beringen na. Dat heeft als voordeel dat we de cijfers wat beter kunnen beoordelen. Als twee aangrenzende gemeenten op de kaart rood kleuren en dus boven de norm zitten, is het de moeite waard om op gemeentelijk vlak eens te gaan bekijken of die zwembaden al dan niet renderen. Als dat wel het geval is, is dat des te beter: dan wordt er veel gesport. Maar als dat niet zo is, is het ook interessant om bij nieuwe investeringen de schaal eens open te trekken en na te gaan of de investeringsdossiers wel in een grotere ruimte passen. Ik betreur dat in Vlaanderen geen niveau tussen de gemeente en de provincie bestaat: ik ben een grote voorstander van de intercommunaliteit, zoals die bijvoorbeeld in Frankrijk voor allerlei aangelegenheden, en zeker voor de grote sportinfrastructuur, goed functioneert.

In ons model hebben we de zwembaden ingeplant op de beste plek wat betreft het aantal inwoners. We hebben daar cirkels rond getrokken. Alleen wat grijs is, ligt op meer dan 7,5 kilometer van een zwembad verwijderd. Dat is een nuttige oefening voor de bereikbaarheid. Uit de rapporten over de zwembaden blijkt immers dat ongeveer de helft gebruikt wordt voor scholen en dat de verplaatsing daarbij een van de grote kosten is. Daar moeten we natuurlijk aandacht voor hebben. Uit een andere kaart die ik gemaakt heb, waar de afstand 5 kilometer bedraagt, blijkt dat in landelijke gebieden de mogelijke infrastructuur minder dicht is.

We moeten het hebben over de interpretatie van de normen ten opzichte van de huidige infrastructuur. Er zijn immers grote ruimtelijke verschillen in de beoefening van de twaalf sporttakken die we bekeken hebben. Gemeente per gemeente moet de behoefte daarom goed worden onderzocht en moet

nagegaan worden of men zelfs nood heeft aan meer dan de gemiddelde Vlaamse behoefte. Ik toon u bij wijze van voorbeeld de relatie tussen voetbalinfrastructuur en voetbalparticipatie. Waar er veel infrastructuur is, is er ook veel participatie, en omgekeerd. Infrastructuur moedigt dus ook participatie aan. Zo hebben de Kempense gemeenten, vooral dan in Limburg, 50 procent meer grasvelden dan de andere streken van België. Veel gemeentelijke voetbalclubs hebben daar veel leden. Maar de kaart is onvolledig: we hebben inmiddels ook vastgesteld dat er in Limburg zeer veel lokale clubs zijn, waardoor de correlatie nog beter klopt.

Ook de verhouding tussen infrastructuur en bevolking moet worden bekeken. Centrale steden en agglomeratiegemeenten zitten voor voetbal onder de norm: voetbal is meer een aangelegenheid voor het platteland. Voor de sporthallen geldt hetzelfde, met de kleinstedelijke invloedssfeer die ons toelaat beter de spreiding over Vlaanderen te zien dan een gemeentelijke kaart, die heel wat heterogener is.

Wat schoolsporten betreft, kan het zwemmen ingepast worden in de voorgestelde behoeften. We hebben een aantal uren waarin het werkend publiek normaal naar een zwembad zou kunnen gaan. Ook de schooluren hebben we bekeken, eveneens op grond van een aantal rapporten die ons werden overhandigd. Die uren zitten ongeveer vol: de verzadiging is van dezelfde aard als die van de naschoolse uren. Dat betekent dat de investering voor beide soorten publiek bedoeld zou kunnen zijn. Voor de zaalsporten – en dat is een probleem apart – hebben de scholen een belangrijke eigen infrastructuur, met tweerichtingsfluxen: soms gebruiken sporters van buiten de school de zalen, soms heeft de school te weinig infrastructuur en gaat ze zelf naar een sporthal. Terwijl de zwembaden tijdens de schooluren goed gevuld zijn, is dat niet het geval met de sporthallen. Die hebben maar een bezettingsgraad van 40 tot 50 procent in die dertien gemeenten – toch 5 procent van de oppervlakte aan infrastructuur van Vlaanderen – die we onderzocht hebben. Dat betekent dat de scholen niet maximaal naar de sporthallen gaan, wat ook normaal is: met een eigen infrastructuur in de scholen zou een verplaatsing alleen maar tijdverlies betekenen.

Nu dient ook weer opgemerkt dat de spreiding van de scholen en de bevolkingsspreiding niet dezelfde zijn. De centrale en kleine steden hebben meer sporthallen in eigendom van scholen dan het Vlaamse gemiddelde, op het platteland zijn er aanzienlijk minder.

We hebben ten slotte ook Brussel bekeken. Daar beantwoorden de aanwezige grasvelden aan 17 procent van de Vlaamse norm en de sporthallen aan 57

percent. De zwembaden doen het, met 83 percent, vrij behoorlijk.

We komen tot het besluit dat er gemiddeld nood is aan sportinfrastructuur. De lokale behoeften moeten worden berekend. Infrastructuur creëert ook vraag. In de andere richting moeten we ook oog hebben voor de demografische evolutie en voor de trend van de teamsporten.

De heer Kris Van Dijk: Ik heb een vraag over de relatie tussen het aantal sporters en de behoefte. Het bewonersaantal is één ding, maar zien sporten doet ook sporten. Wordt er in bepaalde gemeenten weinig gesport door een gebrek aan infrastructuur?

Professor Etienne Van Hecke: Met de grafiek over het voetbal heb ik willen aantonen dat er wel degelijk een correlatie is. In West-Vlaanderen bijvoorbeeld zien we heel weinig grasvelden. In de Kempen daarentegen ligt het aantal sporters hoger dan het Vlaamse gemiddelde en ook de infrastructuur is daar ruimer. De grote investering daar heeft tot gunstig gevolg dat er veel sporters zijn.

De voorzitter: De conclusie was duidelijk: er is nood aan infrastructuur maar als er infrastructuur bijkomt, zullen er ook meer mensen bijkomen en komen we zo misschien in een vicieuze cirkel terecht.

De heer Johan Sauwens: Ik wil uw uitspraak toch even corrigeren. Men praat over een theoretisch model met een norm die ergens bepaald is, maar er is geen absolute waarheid. Een groot deel van wat er is aan infrastructuur, is het werk van puur gemeentelijke autonomie. Er zijn gemeenten die heel sterk in sporthallen geïnvesteerd hebben. In bepaalde streken in Vlaanderen heeft het volleybal bijvoorbeeld een enorme vlucht gekend. Dat is historisch te verklaren, door een aantal colleges in middelbare scholen. Er zijn andere gebieden waar de wielersport of de tennis sport enorm hoogtij viert. We moeten dit debat op Vlaamse schaal dus met enige behoedzaamheid voeren. Er is geen absolute wetenschappelijke norm ter zake. Het is goed dat men dit in kaart brengt, dat geeft ons facts and figures om te zien hoe we het Vlaamse geld best kunnen besteden. Maar uiteindelijk moet het systeem voldoende vrijheid laten aan de gemeenten, die toch de belangrijkste partners ter zake zijn, om hun eigen beleid te voeren. Ik ken steden die bijna niet in sport geïnvesteerd hebben maar wel prachtige culturele centra en theaterzalen gebouwd hebben. Moeten wij vanuit Vlaanderen gaan zeggen wie goed en wie slecht gewerkt heeft? Dat zal de bevolking zelf wel beoordelen.

De voorzitter: U zegt dus dat deze studie goed is maar dat men ze niet mag gebruiken in de beoorde-

ling van bepaalde dossiers door de regering en de minister.

De heer Johan Sauwens: Ik denk inderdaad dat we dit soort wetenschappelijk materiaal met enige behoedzaamheid moeten gebruiken.

De voorzitter: Daar zijn we het over eens.

De heer Dirk de Kort: Professor Van Hecke heeft zijn toelichting zelf genuanceerd. Hij pleit, zeker voor stedelijke sportinfrastructuur, voor intergemeentelijke samenwerking. Wie naar de bestaande gemeentelijke sportinfrastructuur kijkt, zal merken dat de infrastructuur met een regionale uitstraling in feite niet aan bod komt. Bepaalde gemeenten, die zich in het verleden als trekkers en als investeerders hebben gedragen, kunnen niet worden beloond of betaald. Ze zullen worden gestraft voor de inspanningen die ze in het verleden hebben geleverd. De gemeenten die geen inspanningen hebben geleverd, kunnen nu verklaren dat er een blinde vlek is en dat er moet worden geïnvesteerd.

De voorzitter: Professor Van Hecke heeft het woord.

Professor Etienne Van Hecke: Het gaat om een pakket voor heel Vlaanderen. De twaalf sporttakken zijn echter zo verschillend dat we dit op het niveau van elke gemeente moeten bekijken. Indien een gemeente hoger dan de Vlaamse norm scoort, betekent dit niet dat er te veel infrastructuur is. Indien uit onderzoek blijkt dat alle aanwezige infrastructuur verzadigd is, wijst dit enkel op een goed gebruik.

De heer Jos Stassen: De studie geeft ons een objectief beeld van de situatie van de sportinfrastructuur in Vlaanderen, maar kan niet echt als een beoordelingsinstrument dienen.

2. Uiteenzetting door professor Bart Vanreusel en de heer Jan Korthout, leden van de voormalige Vlaamse Sportraad en van de pas samengestelde Sectorraad Sport

Professor Bart Vanreusel: Mijnheer de voorzitter, op 16 oktober 2007 heeft minister Anciaux de Vlaamse Sportraad gevraagd advies over het ontwerp van decreet betreffende de inhaalbeweging voor de sportinfrastructuur door middel van alternatieve financiering uit te brengen. Op 5 november 2007 is dit advies afgeleverd. Voor alle duidelijkheid moet ik hieraan toevoegen dat dit advies door de voormalige Vlaamse Sportraad is uitgebracht. De nieuwe adviesraad is immers pas gisteren samengesteld en voor het eerst samengekomen.

Het ontwerp van decreet is ambitieus, maar behelst een uitstekend initiatief. Infrastructuur is en blijft een belangrijk middel om mensen in beweging te krijgen. Dit blijkt uit onderzoek, uit dagdagelijkse observaties en uit de discussie die net is gevoerd. De Vlaamse Sportraad heeft dit standpunt in al zijn adviezen beklemtoond. Dit geldt onder meer ook voor het memorandum dat na de verkiezingen van juni 2004 aan alle Vlaamse beleidsmakers is overhandigd. Ik citeer: “De behoefte aan de renovatie en aan nieuwe accommodatie stijgt sneller dan het aanbod, vooral lokaal. De komende jaren wordt infrastructuur wellicht het belangrijkste aandachtspunt in het sportbeleid. De basis voor een goede infrastructuurpolitiek is een wetenschappelijk verantwoord onderzoek naar de lokale en bovenlokale behoeften vanuit een ruimtelijk en sportief oogpunt. Zo een behoeftenonderzoek zou een kerntaak kunnen zijn van de Vlaamse overheid.”

Uit ons advies blijkt dat we positief ten aanzien van het ontwerp van decreet staan. De heer Korthout zal nu een aantal specifieke punten toelichten.

De heer Jan Korthout: Uit de door professor Van Hecke gepresenteerde behoeftestudie blijkt dat er in Vlaanderen behoorlijk wat behoefte aan kwalitatieve sportinfrastructuur is. De kracht van het ontwerp van decreet schuilt in de bundeling van krachten door het kabinet van de minister, die het initiatief heeft genomen, de Participatiemaatschappij Vlaanderen, de Kenniscel pps (publiek-private samenwerking), die de werkwijze mee heeft uitgetekend, het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, en Bloso, dat het Vlaams sportbeleid moet uitvoeren.

Deze gezamenlijke aanpak houdt bepaalde garanties met betrekking tot de efficiënte aanwending van de financiële middelen in. De clustering van de aanbestedingsdossiers houdt evenwel risico's in. Dit zou immers tot eenheidsworst kunnen leiden. We hopen dat bij de realisatie van de infrastructuur de nodige diversiteit zal worden beoogd. Verder vragen we bijzondere aandacht voor de toegankelijkheid van de te realiseren sportinfrastructuur. De studie heeft al de nadruk op voldoende ruimtelijke spreiding gelegd.

Tot slot willen we een kleine waarschuwing geven. De Vlaamse Sportraad vindt dat de exploitatie van sportinfrastructuur door privé-exploitanten niet tot een stijging van de tarieven zou mogen leiden.

Professor Bart Vanreusel: De infrastructuurprojecten kunnen beter op elkaar worden afgestemd. De wielerpistes in Brugge en Oostende, die op een boogscheut van elkaar liggen, zijn hiervan een goed voorbeeld.

De sportfederaties moeten nauwer bij de projecten

worden betrokken. Op die manier kunnen tekorten op het vlak van de technische normering en functionaliteit worden voorkomen.

De renovatie en de profilering van de centra van Bloso, de toenemende samenwerking van de sportadministratie met andere overheden en de publiek-private samenwerkingsvormen zijn positieve ontwikkelingen die voorzichtig moeten worden geëxploreerd en voortgezet. We herhalen hier de vraag of de Vlaamse overheid al haar sportcentra zelf moet exploiteren. Voor de exploitatie van haar toeristische centra werkt de Vlaamse overheid met erfpachtovereenkomsten.

Vlaanderen telt, los van de klassieke wegen- en sportinfrastructuur, tal van alternatieve wandelpaden en fietsroutes. We menen dat deze de nodige aandacht moeten blijven krijgen. De sportsector kan een bijdrage leveren, maar dan enkel door middel van een duurzame samenwerking met andere departementen.

De ontwerpen van de sportinfrastructuur worden hoofdzakelijk door de technische voorschriften van de sportfederaties geïnspireerd. Vaak gaat het om federaties die op wereldvlak actief zijn. Die voorschriften stroken niet altijd met de behoeften en de wensen van de bevolking. Een atletiekpiste kan aan de normen van een internationale sportfederatie beantwoorden, maar beantwoordt daarom niet automatisch aan de wensen van de bevolking in de buurt. De normering moet in functie van de wedstrijdsport en van de reële behoeften van de brede bevolking tot stand komen.

Het advies van de Vlaamse Sportraad over dit bijzonder goed ontwerp van decreet is unaniem gunstig. We hebben een licht voorbehoud gemaakt bij de strakke timing die de gemeenten wordt opgelegd. Dit is inmiddels herbekeken. Bovendien krijgen de gemeenten heel wat in ruil voor deze strakke timing. De Vlaamse overheid moet de toewijzing van de projecten van nabij opvolgen en aansturen. De behoeften zijn groot. De vraag zal de mogelijkheden aan de aanbodzijde allicht overtreffen. Er zal wellicht interesse van andere sectoren zijn. Bij het toekennen van de projecten zal de verhouding tussen het onderwijs en de gemeenten in ogenschouw moeten worden genomen.

3. Uiteenzetting door mevrouw Hilde Plas, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)

Mevrouw Hilde Plas: Namens de steden en gemeenten verwelkomen we het initiatief voor het Vlaams sportinfrastructuurfonds van minister Anciaux

omdat het de lokale nood aan kwalitatieve sportinfrastructuur op de Vlaamse beleidsagenda heeft geplaatst. Deze nood wordt erkend door de Vlaamse Regering, en we hopen dat die erkenning aanhoudt en vruchten afwerpt.

Er is duidelijk een lokale nood aan meer en betere sportinfrastructuur. Die boodschap klinkt al langer vanuit verschillende hoeken, namelijk gemeentebesturen, sportclubs en de sporters zelf. De vroegere Bloso-behoeftestudie en de staten-generaal van de sportclubs hebben die roep naar sportinfrastructuur nog versterkt. We kunnen niet anders dan het belang van die sportinfrastructuur onderschrijven in het lokale sportbeleid. We hebben dat bewust gedaan bij de onderhandelingen over het decreet Lokaal Sportbeleid, waar we hebben ingestemd met een hoofdstuk Sportinfrastructuur als verplichting in het plan zonder dat daar middelen van de Vlaamse overheid tegenover stonden.

Regelmatige sportbeoefenaars in een gemeente, al dan niet in clubverband, zijn haast permanent vragende partij voor meer sportinfrastructuur. Ten slotte is er de internationale vaststelling dat meer en betere sportinfrastructuur meer participatie genereert. Dat geldt ook voor Vlaanderen.

Vermits het aanbod de vraag niet kan volgen en de behoeften van clubs en sporters groter zijn dan de aanwezige sportinfrastructuur mogelijk kan bieden, is het voorliggend ontwerp van decreet een welkom instrument voor ons. De VVSG erkent de opportuniteit van dit beleidsinstrument vanuit de reële noden die er lokaal zijn. Dat de Vlaamse Gemeenschap een budget vrijmaakt om de inhaaloperatie van de sportinfrastructuur een substantiële impuls te geven, juichen we toe.

We hebben ook vragen. Zo hebben we vragen bij de argumentatie in de memorie van toelichting om de inhaaloperatie te legitimeren, met name de aangehaalde behoeftestudie. Ik ga in mijn tekst misschien een beetje uit de bocht omdat ik de studie die hier net is voorgesteld, niet kende en ik uit de cijfers in de memorie van toelichting afleidde dat het nog steeds om dezelfde cijfers ging die ook in 2006 werden aangehaald door de minister, en die dateerden uit de oude studie. Ik wil dat nuanceren, omdat ik hoor dat bijvoorbeeld voor de sporthallen de cijfers uit de nieuwe studie zijn toegepast. Verouderde normen als actueel voorstellen, zou van weinig ernst getuigen en nieuwe noden niet opnemen vinden we ook niet ernstig.

We vragen ons af waarom er geen woord valt over die nieuwe noden naar aanleiding van nieuwe sporttrends. De professor heeft teamsporten genoemd. Ik weet niet precies welke sporten hij voor ogen heeft.

Wij merken in elk geval dat op gemeentelijk niveau de vraag naar looproutes voor joggen, skateparken en ruimtes voor het boksen op dit moment een trend is. Daar wordt niets over gezegd. Er moet in dit ontwerp van decreet misschien geen oplossing voor geboden worden, maar in de analyse ter legitimatie zou dit wel in rekening moeten worden gebracht.

Het feit dat de legitimatie zich verengt tot nieuwbouw, en men de behoefte aan renovatie, die even gigantisch is, gewoon doodzwijgt, roept minstens informatieve vragen op. De legitimatie voor de voorafnames in het ontwerp van decreet qua types van sportinfrastructuur, is door die zwakke onderbouw discutabel. Een kunstgrasveld lost het probleem niet op van de grote vraag van diverse clubleidingen of clubs naar een terrein op hetzelfde moment. Met andere woorden: veeleer aantal dan aard blijkt in de lokale praktijk vaak het probleem. Dat los je niet op met één extra veld. We vragen ons ook af welke stakeholders van het lokale sportbeleid de uitspraak rechtvaardigen dat de volgende in de rij van uitgesproken behoeften zich situeren in ruimten en milieugebonden sportruimten (golf, natuursporten, motor- en autosporten). Wij hebben daar geen weet van.

De memorie van toelichting haalt ook het Gemeentefonds aan als verklaring en legitimatie. Ik verwijs naar de historische evolutie, die staat op papier. Ik ga ervan uit dat de meeste aanwezigen dit historische verhaal kennen. Ik spring dus meteen een stap verder in mijn gedachtegang.

Wij vinden dat er sterke argumenten moeten zijn waarom Vlaanderen de voor lokale besturen beschikbare middelen niet in het speciaal hiervoor gecreëerde Gemeentefonds stopt, maar in een apart kanaal.

De aangehaalde argumenten daarvoor overtuigen de VVSG nog steeds niet. Uiteraard is er in Vlaanderen nog nood aan veel sportinfrastructuur, maar hetzelfde geldt voor veel andere domeinen waar gemeenten actief zijn. Voor rioleringen en schoolgebouwen is er een apart subsidiemechanisme en er is sociale huisvesting, verkeersveiligheid, ICT, e-government, culturele infrastructuur enzovoort.

Op sommige domeinen komt Vlaanderen niet apart tussen, op andere wel. Daarbij rijzen toch een aantal problemen. Naarmate Vlaanderen opnieuw met meer aparte subsidiemechanismen werkt – die allemaal ook verschillen op het vlak van systeem, uitbetalingsritme, hoogte van de subsidie, koppeling aan een al dan niet verplicht plan, verantwoordingsstukken achteraf – stijgen de administratieve lasten van de gemeente. Zeker in kleine besturen wordt het onmogelijk om het nog allemaal bemeesterd te krijgen.

Centraal subsidies toekennen voor investeringen kan vanuit macrostandpunt verantwoord zijn en de behoefte voor een bepaald type infrastructuur lenigen, maar is wel een bedreiging voor de lokale besluitvorming. Een bestuur dat tijdens de opmaak van het meerjarenplan 2007-2012 prioriteiten bepaalde voor de investeringen die moesten gebeuren, wordt plots geconfronteerd met factoren die de prioriteiten verstoren. Omdat de druk om een beschikbare subsidie niet te laten liggen lokaal meestal groot is, dreigen aanvankelijk minder belangrijk beschouwde investeringen de echte prioriteiten te verdringen of op zijn minst uit te stellen. Dat fenomeen speelt tussen sectoren, maar ook binnen een sector.

Het voorliggende ontwerp van decreet is daar een voorbeeld van. Het subsidieert niet alle types van infrastructuur, maar maakt, op basis van Vlaamse behoeften en beleidsvisies, een keuze. Een gemeente die eigenlijk een atletiekpiste of een Finse piste wou aanleggen, zal nu kiezen voor een kunstgrasveld of voor nog een sporthal, die wellicht ook nodig en nuttig zijn, maar eigenlijk in de lokale prioriteitenlijst net lager gerangschikt stonden.

Dat de Vlaamse Regering publiek-private samenwerking hanteert als beleidsinstrument om meer middelen en meer betrokkenheid van partners te verwerven voor sportinfrastructuur is prima. De VVSG heeft geen probleem met pps als een mogelijkheid om bepaalde projecten te realiseren. Op die manier kunnen de sterke kanten van de publieke en de private sector samengebracht worden. Pps voor sportinfrastructuur zit trouwens al in de lift.

Bij het advies aan de lokale besturen benadrukken we altijd het belang van goede afwegingen, zowel financieel als qua dienstverlening, publiekshandigheid, toegankelijkheid en veiligheid enzovoort. De inbreng van private partners werkt immers niet noodzakelijk kostenbesparend en let misschien ook niet altijd op de andere accenten.

Ervaren besturen geven zelf de gouden raad om in het traject dat leidt naar pps voluit te gaan voor het algemeen (publieks)belang en de win-winsituatie als bestuur goed te bewaren. Dat advies in praktijk omzetten, vergt visie en professionele draagkracht.

Die laatste voorwaarden zijn gemakkelijker in te vullen door grote steden en gemeenten dan door kleine. De ondersteuning waarin het decreet voorziet via het kenniscentrum en de participatiemaatschappij zou daar rekening mee moeten houden. De selectieadviescommissie is één mogelijk kanaal. Ik pleit ervoor om maatwerk op alle niveaus en bij alle gelegenheden in rekening te brengen.

Pps kan problematisch worden als het een doel op

zich wordt. Als projecten alleen nog doorgang kunnen vinden onder de vorm van pps, omwille van de opgelegde ESR-neutraliteit (Europees Stelsel van Nationale en Regionale Rekeningen), bevindt de private sector zich in een bevoorrechte onderhandelingspositie, want ze weten dat de overheid voor pps zal kiezen.

We zijn er dus niet zeker van dat de voorgestelde formule op lange termijn de voordeligste is. Vlaanderen kiest op dit ogenblik voor de pps-constructie om de investeringen in nieuwe sportinfrastructuur buiten de Vlaamse begroting te houden. Men wil geen impact op het zogenaamde ESR-vorderingssaldo, behalve voor de subsidiëring van de gemeentelijke beschikbaarheidsvergoeding. De vraag rijst of Vlaanderen zonder de dwingende bepalingen voor ESR-neutraliteit ook voor deze formule had gekozen.

De VVSG vraagt zich bezorgd af of Vlaanderen het aantal financiële engagementen via diverse pps-constructies nog voldoende onder controle heeft. Gebrek aan controle vormt immers een bedreiging als potentieel democratisch deficit. Als de rekening op tafel komt, kunnen ook de lokale besturen het slachtoffer worden, bijvoorbeeld omdat Vlaanderen op dat moment echt moet saneren en terugschroeven.

De erkenning dat het fonds als een versnellende hefboom werkt, is algemeen en wordt door iedereen onderschreven. Nochtans blijven proefberekeningen die her en der door sportfunctionarissen gemaakt zijn, de rechtstreekse weg aanwijzen als goedkoper investeringstraject. De Vlaamse subsidie, die tot 30 percent van de beschikbaarheidsvergoeding kan gaan, betekent duidelijk veel geld voor elke stad of gemeente, ongeacht het type sportinfrastructuur. De vraag blijft hoe groot de zekerheid is.

Nergens in de tekst van het ontwerp van decreet vinden de gemeenten die in het systeem stappen enige zekerheid over de financiële voorwaarden waaronder dat gebeurt. De hoogte van de beschikbaarheidsvergoeding die zal worden aangerekend door de private partner, noch de subsidie die gemeenten hiervoor van Vlaanderen zullen krijgen, liggen vast. Gemeenten weten alleen dat Vlaanderen maximaal 30 percent, het kan dus ook minder zijn, van het subsidieerbare deel van de beschikbaarheidsvergoeding dat Vlaanderen bepaalt, zal subsidiëren. Er is geen enkele garantie over welk bedrag het uiteindelijk zal zijn. Op zijn minst zou Vlaanderen een maximaal bedrag moeten kunnen vastleggen van de kosten die uiteindelijk ten laste van de gemeenten kunnen zijn. Dat is een uitdrukkelijke vraag van de VVSG.

Ik heb ook nog enkele opmerkingen bij de decreettekst.

De Raad van State verzet zich in zijn advies tegen de bepaling in artikel 2, 7°, dat de DBFM-vennootschap (Design, Build, Finance, Maintenance) van Belgisch recht moet zijn. Het ontwerp van decreet bevat nog steeds die bepaling. Waarom staat die beperking erin en wat brengt ze bij?

Nu al zijn er in het Vlaamse sportlandschap ook buitenlandse groepen actief in pps-projecten en bovendien vrezen we dat een eventuele juridische procedure tegen deze bepaling voor nieuwe verträgen zou kunnen zorgen.

Zoals we eerder al aan de fracties hebben laten weten, blijft bij artikel 3, §2, onze zorg de definitie van de bevoegde entiteiten. Dat is niet opgenomen in de definitielijst en daar kan dus alles of niets onder vallen. We willen liever de aanduiding van wie de bevoegde entiteiten zijn, om de sportdiensten en -schepenen informatief gerust te stellen.

We hebben ook nog een vraag bij artikel 4, 3°, a). Daar staat dat een overeenkomst met een berekeningsmethode de beschikbaarheidsgraad van de sportinfrastructuur vaststelt. Gemeenten bepleiten sowieso dat die infrastructuur maximaal ter beschikking staat van diverse gebruikers. Het decreet heeft ook die intentie. Maar wat is de precieze betekenis van deze bepaling in pps-verband? Kan deze berekening betekenen dat de private partner eerst de uren invult die commercieel goed renderen en de sportdienst de resturen ter beschikking krijgt? Dat kan niet de bedoeling zijn. Klassiek kampen de meeste sporthallen met het probleem van een overbezetting op de beste avonden. Het zou erg zijn als dan de privépartner nog eens een voorafname kan doen.

Punt b) sluit daarbij aan. De vergoeding wordt bepaald in functie van de graad van beschikbaarheid van de infrastructuur. Op welke wijze hebben de gemeenten inspraak over die beschikbaarheid?

In punt e) is er sprake van de optimale verdeling van de risico's. Hopelijk doelt dat niet enkel op de lasten en kosten, meer ook op de lusten en de eventuele winst.

In artikel 10, 4°, staat dat het realiseerbaar moet zijn voor een door de Vlaamse Regering vastgestelde termijn. Gemeenten zijn van zeer goede wil, maar een gemeente heeft niet altijd die termijn zelf in de hand, bijvoorbeeld als ze moet wachten op een ontheffingsbesluit van de bevoegde Vlaamse minister voor het verbod op kapping van bomen in een recreatiezone.

Artikel 11 gaat over de oproep. Eigenlijk is die oproep al in het najaar 2007 gebeurd en de eerste lichte aanvragen is binnen. Het is allicht niet de be-

doeling om die procedure over te doen, want de aanvragen zijn officieel goedgekeurd, ook met een zware gemeentelijke procedure. Moet de gehanteerde procedure niet worden vermeld als een eenmalige overgangsregel? Dat om te vermijden dat gezegd wordt dat een klachtenprocedure in gang wordt gezet.

De VVSG onderschrijft de – milde – kritiek over de timing van de Vlaamse Sportraad. De procedure had onvoldoende wettelijke basis, doorkruiste de timing van het decreet Lokaal Sportbeleid en was teleurstellend in zijn hiërarchische, archaïsche en uiterst administratieve aanpak. Dat was echt niet van deze tijd.

In artikel 14 werd tijdens de inforonde altijd 30 percent vooropgesteld. Nu is dat maximaal 30 percent geworden, wat toch een stevige nuance is op een groot bedrag. Het is ook niet duidelijk wat het subsidiabele gedeelte van de beschikbaarheidsvergoeding betekent. Het zou kunnen dat het betekent dat een subsidie van 30 percent maar op 80 percent van de beschikbaarheidsvergoeding wordt uitbetaald, in plaats van 30 percent op 100 percent.

In de vorige editie van het voorontwerp stond de uitleg over het subsidiabele gedeelte van de beschikbaarheidsvergoeding. In de laatste versie is dat verdwenen. Misschien is het goed om dat minstens in de memorie van toelichting te vermelden, want hier is de vraag aan gekoppeld naar duidelijke financiële afspraken met de gemeenten.

Het proactieve verloop van dit ontwerp van decreet heeft de verdienste dat het centen en engagementen afdwingt, op Vlaams en op lokaal niveau. Maar het gebeurde feitelijk zonder rechtsgrond en de rechtszekerheid die het decreet biedt, blijft voor ons twijfelachtig op een aantal elementen.

Moeten gemeenten aan dit fonds en de toepassing van dit decreet deelnemen? Een rationele afweging van de pro's en contra's doet de balans eerder overhellen naar een negatief antwoord. Ons gemeentelijke en sportieve hart zegt evenwel "ja, graag, en we zien wel wat het wordt". Het is een wat ambigue houding, die wordt ingenomen onder lokale druk vanwege clubs, federaties en sportraden en ook versterkt met de Vlaamse promotie. Dat alles verklaart het succes van de eerste inschrijvingsronde. Informeel vangen we sceptische reacties op, maar die komen meer van nuchtere sportfunctionarissen dan van schepenen die willen scoren. De financiële kortetermijnbonus en de lokale druk verklaren waarom velen de sprong in het water wagen. De VVSG is daarbij een loyale supporter, geen redder.

De heer Jos Stassen: Afgezien van het feit dat men

kan stellen dat het ontwerp van decreet al ten dele achterhaald is, want er zijn al dossiers ingediend, zegt u eigenlijk dat de regering er beter zou aan doen de gemeenten meer geld te geven in het kader van de structurele ondersteuning. Dat zou beter zijn dan een regeling die vereist dat men met een partner moet samenwerken en subsidiepotjes moeten aanspreken, wat de administratieve lasten verhoogt.

Mevrouw Hilde Plas: Ik beseft dat ik – gezien het principe van het Gemeentefonds – beter zou stellen geen afzonderlijk fonds voor sport te creëren tenzij men zegt dat sport alleen zaligmakend is. Maar ofwel wordt dit principe voor alle domeinen toegepast, ofwel laat men het vallen. Ik pleit er zeker niet voor om de regeling alleen voor sport toe te passen. De Vlaamse overheid heeft destijds meegewerkt aan de totstandkoming van het Gemeentefonds, maar zij ondergraaft dat eigenlijk door aparte fondsen op te richten. Wij roeien ondertussen verder, met de riemen die we hebben.

De heer Jos Stassen: U zegt dat dit ontwerp van decreet onvoldoende zekerheid biedt dat de financiële garantie van de Vlaamse Regering ten belope van 30 procent ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

Mevrouw Hilde Plas: Dit ontwerp van decreet geeft onvoldoende zekerheid over het bedrag dat voor elk type van sportinfrastructuur mag worden aangewend en waarop die garantie van toepassing is.

De heer Jos Stassen: Eens het dossier is goedgekeurd door de vennootschap, de gemeente en de regering is die financiële zekerheid er toch?

Mevrouw Hilde Plas: Er wordt daar straks nog op ingegaan door iemand die de technische aspecten van het dossier beter beheerst dan ik. Maar ik kan wel stellen dat het ganse proces baadt in financiële onzekerheid.

De heer Dirk de Kort: Heeft de VVSG naast de vergelijking via de klassieke of pps-formule ook een vergelijking van een investering via een autonoom gemeentebedrijf?

Mevrouw Hilde Plas: Ik heb geen case van zulk een financiële vergelijking.

4. Uiteenzetting door de heer David Nassen, Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB)

De heer David Nassen: De vzw ISB is een koepelorganisatie, een ledenvereniging en een ondersteuningsstructuur van de lokale gemeentelijke sportsector. Wij zijn vooral bij de communicatie over het

dossier en het overleg met de sector betrokken.

In 2004 hebben we al informatie en discussie over pps aangeboden. Nadien is daarover uitgebreid gecommuniceerd, op een congres en via ons tijdschrift en onze elektronische nieuwsbrief. In onze begeleiding bij de gemeentelijke opmaak van het sportbeleidsplan in 2007 hebben we aandacht geschonken aan het sportinfrastructuurplan. Er is daarover ook een dossier via de website aangeboden. In 2006 en het najaar van 2007 hebben we een stand van zaken opgemaakt en gecommuniceerd aan de sportambtenaren en de schepenen. We hebben ook een kanaal aangeboden dat de Vlaamse overheid in staat moet stellen om contact op te nemen met de bedrijven die in de Vlaamse sportsector actief zijn. We zijn ook vertegenwoordigd in de algemene stuurgroep van het sportinfrastructuurplan, maar niet in de selectieadviescommissie.

Ik zal de SWOTS – de sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen – bespreken, en op basis daarvan een tiental aanbevelingen formuleren. Ik begin met de sterke punten: de aandacht voor sportinfrastructuur, de grote ambitie van het plan en de uitvoering van het plan – communicatie en implementatie – zijn uitstekend. Ook het behoefteonderzoek en de opmaak van normen zijn een positief punt. Het is ook goed dat dit een werkinstrument voor een planmatig infrastructuurbeleid in het algemeen wordt en respect toestaat voor de lokale autonomie, want gemeenten moeten het eigen sportbeleid kunnen bepalen en zelf accenten kunnen leggen binnen de algemene Vlaamse norm. Er wordt veel overlegd en gecommuniceerd met de sector.

Het betrekken van experts zoals het Vlaams Kenniscentrum, PMV, economen en mensen met ervaring in het opmaken van subsidiedossiers en die samenbrengen tot een multidisciplinair team, is zeker een sterkte. Een andere sterkte is de gedeelde verantwoordelijkheid tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten. Enerzijds is de impuls van 30 procent zeker een belangrijk gegeven, maar anderzijds kunnen we er niet omheen dat de gemeente nog steeds 70 procent moet financieren. Dat is een grote verantwoordelijkheid. Een andere sterkte is de afstemming met het decreet Sport voor Allen. Het thema met betrekking tot de meerjarenplanning bood het ideale kader om deze projecten toch een plaats te geven. Ook inzake de timing moet het dossier worden afgestemd op het indienen van het sportbeleidsplan. Dat is zeker positief.

Het verhaal vertoont ook enkele zwaktes. Een zwakte is het permanent 'work in progress'. Dat brengt heel wat onduidelijkheden mee. De bijstellingen zijn zeker niet bevorderlijk. Een andere zwakte is dat gemeenten zich kandidaat moeten stellen vooraleer

er definitieve, officiële decretale zekerheid is. Een derde zwakte betreft het uitgebreide aanvraagdossier. De gemeenten waren goed geïnformeerd en waren bezig met planmatig te werken inzake infrastructuurbeleid omdat ze dat moesten doen voor het sportinfrastructuurplan. Ze waren dus zeker voorbereid toen ze een haalbaarheidsdossier wilden opstellen voor nieuwe infrastructuur. Het is wel zo dat de vragenlijst er pas op het laatste moment is gekomen en toch een serieuze administratieve boterham betekende voor de gemeenten. Ondanks heel wat communicatie en informatieverschaffing blijft er nog steeds begripsverwarring bestaan inzake pps, DBFM(O) en alternatieve financiering. De vraag is wat de plaats of de positie van de gemeente is en welke relatie de gemeente heeft met de privésector. De gemeenten moeten goed op de hoogte zijn of ze effectief rond de tafel moeten gaan zitten met de privépartner of dat ze in een verhaal moeten instappen dat voor hen goed is voorbereid. Het is goed dat de gemeenten de filosofie achter het verhaal kennen. Het is niet gemakkelijk om de waardering van risico's om te zetten in effectieve cijfers. Wat als bij de bouw de privépartner failliet gaat? Dat is een risico bij de privépartner, maar het is wel op het grondgebied van de gemeente dat een werf ligt die moet worden afgewerkt. Een andere zwakte is de gebrekkige input van exploitatie- en sporttechnische expertise. Bij het opmaken van de bouwprogramma's is het goed om nog meer sporttechnische en exploitatie-expertise in te brengen. Op die manier kunnen we meer slagvaardig aan tafel gaan zitten met privépartners. Er is ook nog onduidelijkheid inzake de implementatie van opties of specifieke noden. In het begin werd het ambitieus voorgesteld en zou elke gemeente eigen elementen kunnen inbrengen. Het moet duidelijk zijn op welk moment die inbreng er kan zijn. Ik heb tot slot nog een opmerking in verband met de prijs. Voor dat geld kan er wat meer uit de markt worden gehaald. Vooral bij de voorziene beschikbaarheidsvergoeding voor de eenvoudige zwembaden.

Welke kansen zien we? De sportbeleidsplannen liggen in de gemeenten. Ze hebben voor zichzelf een langetermijnplanning opgemaakt. Op de Belgische markt zijn toch wel wat bedrijven actief in de zwembad- of kunstgrassector die voldoende kwaliteit kunnen bieden. We denken ook dat er wel wat ervaring is in de sector en die moet zeker worden benut. We kunnen ook leren van buitenlandse ervaring, bijvoorbeeld uit Nederland. Door het Vlaams Sportinfrastructuurplan is er zeker een dynamiek ontstaan. Gemeenten zijn gaan nadenken over hun planning. Er zijn ongelooflijk veel kanalen en betrokken instanties die benut kunnen worden bij de communicatie en uitwerking. Gemeenten staan met hun kandidaatstelling open voor steun bij de implementatie.

Er zijn ook enkele bedreigingen. Door de perceptie van onduidelijkheid hebben sommige gemeenten een afwachtende houding aangenomen. Dat heeft zeker een impact gehad op de dossiersterkte. Er was ook een afwachtende houding omwille van de decretale onzekerheid bij het aanvragen van bepaalde vergunningen. Een andere bedreiging is de juridische complexiteit. Heel wat kleine gemeenten hebben een dossier ingediend. Dat is voor hen niet eenvoudig. Een andere bedreiging kan het betrekken van bedrijven zijn die vreemd zijn aan de Vlaamse markt. Uiteindelijk heeft de exploitatie van de sportinfrastructuur in Vlaanderen haar eigenheid. Dat is een heel belangrijk element in het overleg. Een andere bedreiging kan de mogelijks lage kwaliteit van de markt zijn. Dat hangt samen met het tempo waaraan het moet worden gerealiseerd. Als het lang duurt voor er concrete stappen komen, zal het sportinfrastructuurlandschap stilliggen. De mensen wachten totdat het concreet wordt. Een andere bedreiging is de tijdsdruk bij realisatie. Het gaat over verhalen van twintig of dertig jaar. Het wisselend beleid op Vlaams niveau tijdens de komende jaren is een laatste mogelijke bedreiging.

Tot slot wil ik tien aanbevelingen doen. Een aantal sterkten en kansen moet worden benut. Blijf communiceren en overleggen met de sector. Zorg voor overleg tussen het multidisciplinair team waarin heel wat expertise is verankerd en de bedrijfswereld. Benut het bestaande onderzoek en normering verder. Vermits gemeenten bezig zijn met langetermijnplanning zal er ook in de komende jaren nood zijn aan normering en afstemming inzake sportinfrastructuur. Bepaalde zwaktes moeten worden verbeterd. Er moet meer aandacht zijn voor sporttechnische aspecten en de exploitatie bij de onderhandeling met de privépartners. Blijf klare taal spreken en schep realistische verwachtingen met betrekking tot het implementeren van mogelijke opties, het invullen van specifieke noden en het inschatten van de risico's. Als gemeenten goed worden geïnformeerd, kunnen ze zeer goed hun eigen huiswerk maken. Het is de taak van de Vlaamse overheid om hen goed te informeren. Geef duidelijk aan wat de plaats en de taak is van de gemeente in de relatie met de privépartners.

Hou rekening met mogelijke bedreigingen. Zorg spoedig voor een decretaal kader.

Zorg voor begeleiding van de gemeente bij het sluiten van de overeenkomst en de uitvoering, zowel op korte als op lange termijn. Het zijn verhalen van tien jaar of bij de multifunctionele van dertig jaar. Gemeenten zullen nood hebben aan een constante.

Zorg voor evenwicht bij de beoordeling of de selectie tussen realiseerbaarheid en behoefte. Kleinere

gemeenten hebben misschien een heel grote behoefte, maar misschien hebben ze minder sterke dossiermakers of mensen op het veld. Grote steden hebben misschien een heel groot apparaat en kunnen zulke projecten heel snel realiseren, maar misschien hebben ze minder behoeften.

Zorg voor een evenwicht en geef ruimte voor toelichting of aanvulling op de dossiers, vermits er op het einde een serieuze spurt is moeten gebeuren bij de invulling van de dossiers en er over een aantal dingen nog geen zekerheid was. We staan achter het feit dat toen moest worden ingediend, samen met het sportbeleidsplan, maar geef nu de ruimte om een toelichting of aanvulling te geven.

Zorg voor een performante onderhandeling met de private partners met aandacht voor drie dingen: de kwaliteit van wat geleverd moet worden, de marktkennis over de exploitatie, de realisatie of het technisch onderhoud van het gebeuren, en de capaciteit van de partners, want op korte termijn moet heel veel gerealiseerd worden.

Maak en communiceer een realistische timing. Dingen die niet kunnen, kunnen niet, maar informeer mensen goed over wanneer ze de zaken kunnen verwachten zodat er geen impasse is waarbij er niets gebeurt terwijl de gemeenten aan het wachten zijn, bijvoorbeeld op een nieuwe sporthal of een zwembad. Gemeenten staan daarvoor te springen en krijgen vragen van clubs. Gemeenten moeten lokaal goed kunnen laten weten wanneer een verhaal zal beginnen.

Dit waren onze tien aanbevelingen.

De heer Johan Deckmyn: Bij de bedreigingen zag ik staan: bedrijven vreemd aan de Vlaamse markt. Kunt u daar wat meer over vertellen? U suggereerde dat Nederlandse firma's andere concepten zouden hebben. Wat moet ik me daarbij voorstellen?

De heer David Nassen: Zorg dat de bedrijven de Vlaamse markt kennen of zorg er zelf voor dat ze goed geïnformeerd zijn over de Vlaamse markt. U kunt ook zelf de verwachtingen duidelijk maken. In Nederland zijn er andere manieren voor het exploiteren van sportinfrastructuur dan in Vlaanderen. Ook de uren waarop mensen in Vlaanderen en in Nederland sporten, verschillen. Zuidse firma's, bijvoorbeeld uit Spanje of Italië, kennen heel andere temperatuursomstandigheden.

5. Uiteenzetting door de heer Dany Vandeveld, Investment Manager Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV)

De heer Dany Vandeveld: De Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) heeft meegewerkt aan de voorbereiding van dit ontwerp van decreet en de verdere uitvoering van dit programma. Uiteraard heeft het voorliggende ontwerp van decreet onze volledige goedkeuring. Het programma is zeker niet uitgewerkt in een glazen kooi of een geïsoleerde omgeving. Het voorliggende concept kwam tot stand in een samenwerkingsverband, een werkgroep, waarin ook de Kenniscel pps, Bloso, het kabinet Sport, het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media deel van uitmaken. Er is ook een stuurgroep waarin op regelmatige tijdstippen werd afgestemd. Zeer belangrijk is dat we heel veel belang hechten aan de lokale overheden, want dat zijn de uiteindelijke klanten van dit programma. We proberen hen zo veel mogelijk en zo goed mogelijk te informeren. Ook de markt of de private partijen worden geïnformeerd, want we willen ons een zo goed mogelijk beeld vormen en proberen in te schatten hoe zij denken over het programma, de rol die ze hierin kunnen spelen, de financiële voorwaarden die ze stellen en de risico's die ze voor hun rekening kunnen nemen.

In deze presentatie geef ik een overzicht van het tot stand komen van het programma in het nu voorliggende ontwerp van decreet en van wat de verdere opstart van het programma inhoudt. Aan bod komen een aantal aspecten van de pps, het nu voorliggende ontwerp van decreet en een aantal specifieke elementen zoals de DBFM(O)-overeenkomst, de beschikbaarheidsvergoeding en uiteraard ook de financiële aspecten van de pps.

De regeringsnota's bevatten twee stadia. Eerst was er de keuze voor pps voor een investeringsproject ten belope van 225 miljoen euro. De tweede regeringsnota, die tot stand kwam op basis van redelijk wat studiewerk en verdere verfijning binnen een werkgroep, is de verdere implementatie van het Vlaams Sportinfrastructuurplan. Op een aantal elementen zal ik dieper ingaan.

Een van de basiselementen van de keuze voor een pps is de ESR-neutraliteit. Ook belangrijk is dat het programma dient om een inhaalbeweging te realiseren. Dit betekent niet dat het programma bestaande programma's vervangt, maar wel dat de pps als mechanisme een ideaal instrument is om op kortere termijn een redelijke en grotere inhaalbeweging te realiseren voor infrastructuur, bijvoorbeeld voor sportinfrastructuur in het kader van dit programma.

Een ander element is de verhouding tussen de optimale waarde en de kostprijs. Pps moet een win-

winsituatie voor beide partijen inhouden, zowel voor de private als voor de publieke kant. Heel belangrijk is dat de risico's gealloceerd worden bij de partij die ze het beste kan beheersen.

In verband met de ESR-neutraliteit zijn er bepaalde voorwaarden. Enerzijds dient het bouwrisico overgedragen te worden, maar anderzijds ook hetzij het beschikbaarheidsrisico hetzij het vraagriscico.

Met deze basisvoorwaarden moet rekening worden gehouden, en dat hebben wij gedaan. Er zijn nog tal van andere risico's. Het is de bedoeling om ze te plaatsen bij de partij die ze het best kan beheersen, met de bedoeling om tot een goede verhouding tussen de optimale waarde en de kostprijs te komen.

Heel belangrijk is dat de autonome beslissingsbevoegdheid bij de lokale overheden blijft.

De lokale overheden blijven autonoom in hun keuze om in de voorgestelde structuur te stappen. In het programma werd in een aantal stappen voorzien waardoor de lokale overheid wordt geïnformeerd over een aantal aspecten van het programma en waardoor ze kan beslissen om mee te doen of niet.

Een ander aspect is de financiering en de mogelijkheid om vanuit de overheid via PMV mee te investeren. Dat impliceert dat wanneer de projecten financiële inkomsten opleveren, de overheid haar deel krijgt.

Ik ga even in op de verdere verfijning in de tweede regeringsnota. Die toont aan dat nu al zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met een aantal aspecten en bezorgdheden die tijdens vorige presentaties aan bod kwamen. Een eerste element is de opsplitsing van de inhaalbeweging in een aantal deeldomeinen. Zo werd het idee om te kiezen voor één grote vennootschap om een inhaalbeweging te realiseren voor verschillende types van sportinfrastructuur verlaten. Er werd beslist om de inhaalbeweging op te splitsen in de volgende deeldomeinen, met name kunstgrasvelden, eenvoudige sporthallen, eenvoudige zwembaden en multifunctionele sportcentra, en om per deeldomein te kiezen voor de private partner die het meest in aanmerking komt om binnen het deeldomein het programma te realiseren, samen met de publieke partner.

Bij het opsplitsen in deeldomeinen zijn het volume en de schaalgrootte heel belangrijk. Het is de bedoeling om binnen de deeldomeinen zo veel mogelijk projecten te bundelen, behalve voor de multifunctionele sportcentra, want die kunnen individueel aanbesteed worden. Per bundel van projecten binnen de deeldomeinen wordt één private partner gekozen die een projectvennootschap zal oprichten voor de reali-

satie van de bundel. Binnen elke bundel of voor elke projectvennootschap zal er een private partner zijn die gespecialiseerd is in het ontwerpen, aanleggen of bouwen en onderhouden van de desbetreffende sportinfrastructuur.

Er zal worden gewerkt met geïntegreerde DBFM(O)-contracten. Het zijn voornamelijk DBFM-contracten. Ik heb een aantal keer horen verwijzen naar exploitatie, maar er werd wel degelijk heel bewust voor gekozen, ook op vraag van de markt, om de exploitatie niet over te dragen aan de privé, maar om haar aan de publieke zijde te behouden. Voor de kunstgrasvelden, de eenvoudige sporthallen en de eenvoudige zwembaden gaat het over DBFM-contracten waarbij 'M' staat voor onderhoud. Er is geen sprake van 'O' of exploitatie.

De lokale overheid zal een beschikbaarheidsvergoeding moeten betalen voor het afnemen van de dienst en het beschikbaar stellen van de sportinfrastructuur gedurende dertig jaar, behalve voor de kunstgrasvelden want daarvoor is een kortere periode van tien jaar beter geschikt. De lokale overheden zullen daarvoor maximaal 30 percent gesubsidieerd worden.

Er is ook een samenwerkingsverband opgericht dat zal instaan voor de voorbereiding, het beheer en de opvolging van alle projecten. Dat speelt in op de bezorgdheid die al enkele keren geformuleerd is. Het is inderdaad zeer belangrijk om vooral de lokale overheden voldoende te informeren, verder bij te staan en op de hoogte te brengen van de verschillende aspecten met betrekking tot dit programma.

De structuur van de publiek-private samenwerking en de verschillende partijen die erbij betrokken zijn, wordt schematisch weergegeven. De gemeenten dienen een project in via de hiertoe bestemde aanvraagformulieren. De selectie wordt voorbereid door de selectieadviescommissie. Uiteindelijk wordt er door de geselecteerde gemeenten een DBFM-contract afgesloten met de projectvennootschap, die dan een beschikbaarheidsvergoeding zullen betalen voor het afnemen van die dienst (i.e. beschikbaar stellen en houden van de beoogde sportinfrastructuur).

Het ontwerp van decreet schept een algemeen kader om op middellange termijn het globale tekort aan sportinfrastructuur weg te werken. Het werkt ook een subsidiëeringsmechanisme uit in combinatie met het principe van de publiek-private samenwerking. Er is rekening gehouden met het feit dat ook later voor andere types sportinfrastructuur een gelijkaardige inhaalbeweging mogelijk moet zijn.

Een belangrijk aspect is de selectie van de projecten. De overheid zal om te beginnen een oproep lanceren,

waarop de gemeenten kunnen antwoorden via de aanvraagformulieren. Die aanvraagformulieren zijn specifiek voor elk deeldomein. Nadien volgt de selectie. Daartoe wordt een selectieadviescommissie in het leven geroepen. Het laatste aspect is de beoordeling, die moet leiden tot de selectie van projecten.

Er zijn vijf selectiecriteria. Eén: het project moet een reële lokale behoefte invullen. Twee: er mag geen exclusief gebruik zijn voor topsport. Drie: er moet gezorgd worden voor een goede toegankelijkheid. Vier: het project moet realiseerbaar zijn voor een bepaalde datum. Het gaat hier immers om een inhaalbeweging en die moet binnen een bepaalde termijn kunnen worden afgerond. Vijf: de geografische spreiding moet optimaal zijn.

Een element dat ook meespeelt bij de selectiecriteria, is de behoeftestudie vanuit het Wetenschappelijk Steunpunt. Die kan enorm belangrijke informatie bieden en is dan ook een absolute meerwaarde.

Na de selectie van de projecten volgt de aanbesteding. Er moeten private partners worden gekozen. De geselecteerde lokale overheid zal daarbij een mandaat geven aan de Vlaamse overheid met het oog op gegroepeerd gunnen. Er moet dus niet alleen voldoende schaalgrootte zijn, maar ook binnen elk deeldomein zullen projecten gebundeld worden. Voor zo'n groep van projecten moet een private partner gezocht worden die via de projectvennootschappen met DBFM-contracten opnieuw de link legt naar de gemeenten om die diensten te kunnen leveren. De subsidieovereenkomst speelt daarbij een belangrijke rol.

De lokale overheden worden nu zo goed mogelijk geïnformeerd over de redelijke beschikbaarheidsvergoedingen. Zodra de geselecteerde lokale overheden aan de Vlaamse overheid een mandaat geven om gegroepeerd te gunnen, zal er binnen de subsidieovereenkomst ook een prijskader overeengekomen worden. Daar zullen ramingen van beschikbaarheidsvergoedingen in staan. Als de prijs binnen dat kader valt, geeft men het mandaat om de projecten te gunnen aan een private partij, waarin de gemeente dan meestapt. Als men in die gunningsprocedure buiten het prijskader valt, zal de lokale overheid uiteraard niet verplicht zijn om met die private partner in zee te gaan. Daarmee wordt een antwoord geboden op de bezorgdheid van de lokale besturen met betrekking tot de prijs.

Het is de Vlaamse overheid die zal gunnen, met toepassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten. Het is zeer belangrijk dat de lokale overheden tijdens die onderhandelingsprocedure zo goed mogelijk geïnformeerd worden over bepaalde stappen of beslissingen binnen die procedure. Zij zullen ook de

mogelijkheid hebben om hun lastenboek te verfijnen en om bepaalde keuzes te maken. Het betrekken van de lokale overheden bij de gunning is een zeer belangrijk element.

Bij de aanbesteding heb je in eerste instantie het bestek. Het is een bestek op basis van outputspecificaties, wat wil zeggen dat je specificeert welke diensten je wilt afnemen. Er wordt ook rekening gehouden met voldoende diversiteit. Dat zal vooral tot uiting komen in de verschillende ontwerpen.

De prijs zal uiteraard zeer belangrijk zijn bij de keuze van de private partner, maar ook de kwaliteit en het plan van aanpak zullen meespelen bij de gunningscriteria. De finale stap is dan de keuze van de finale partner en het afsluiten van het DBFM-contract tussen de projectvennootschap en de lokale overheden.

Bij de gunning moeten de afzonderlijke projecten duidelijk zijn voor de private partner, zodat die een prijs kan maken per individueel project. Op het moment dat de private partner gekozen wordt, zal dus meteen ook de prijs voor het project van elke lokale overheid vastliggen. Zo zal er na de gunning geen speelruimte zijn waar allerlei prijsverhogingen tot stand kunnen komen.

De subsidie is vastgelegd op maximaal 30 percent van het subsidiabel gedeelte van de beschikbaarheidsvergoeding, en wordt ook geplafonneerd op een bepaalde waarde per deeldomein. Voor grotere projecten met bijvoorbeeld een omvangrijke investeringswaarde, bestaat de noodzaak om die subsidie te plafonneren. In onze berekening is die 30 percent ruim voldoende en komt dat plafondbedrag eigenlijk niet in aanmerking. Zijn er projecten die daar boven willen gaan, dan is het nodig om dat bedrag te plafonneren, om met het voorziene totaal van 7,5 miljoen euro aan jaarlijks bij te dragen beschikbaarheidsvergoedingen toch het hele programma te kunnen realiseren.

Het is ook noodzakelijk om die 30 percent enkel toe te passen op het subsidiabel gedeelte met betrekking tot het basisbouwprogramma. Als gemeenten kiezen voor bepaalde belangrijke opties, kan het niet de bedoeling zijn dat de overheid die opties mee subsidieert. Het is immers vooral de bedoeling om een inhaalbeweging te doen op het vlak van de basis-sportinfrastructuur.

Een DBFM-contract is een overeenkomst voor een afname van een dienst, niet voor de afname van een bouwwerk. Het is een contract met rechten en plichten voor beide partijen, die duidelijk worden vastgelegd. Ook de overdracht van risico's zal contractueel worden vastgelegd. De bedoeling is om de risico's

bij de partijen te leggen die ze het best kunnen beheeren.

Het gaat hier over langetermijnovereenkomsten, meer bepaald overeenkomsten voor dertig jaar, behalve bij de kunstgrasvelden, waar het optimaler is om met een termijn van tien jaar te werken. We spreken hier ook over een ‘lifecyclebenadering’: het gaat niet enkel over de bouw, maar over ontwerp, bouw en onderhoud samen in één integrale vorm die ertoe moet leiden dat een dienst aan een optimale prijs wordt geleverd.

In deze constructie is de opdrachtnemer ook verantwoordelijk voor de financiering van het te realiseren project. Dat is dus de F in DBFM. Een ander zeer belangrijk aspect van de DBFM-overeenkomst is dat er met een prestatiegebonden vergoeding wordt gewerkt: wordt de dienst niet naar behoren geleverd, dan zal de lokale overheid niet de volledige beschikbaarheidsvergoeding, zoals bepaald in de overeenkomst, moeten betalen. Door dat mechanisme zal de gemeente dus niet de volledige vergoeding hoeven te betalen.

De beschikbaarheidsvergoeding is een vergoeding voor de afname van een dienst, namelijk voor de beschikbaarheid van infrastructuur. Die is beschikbaar indien wordt voldaan aan vooraf gestelde eisen of outputspecificaties. Zolang die dienst niet wordt geleverd, moet de gemeente dus ook niet betalen. Dat is een verschil met andere mechanismen. De lokale overheid moet pas betalen op het ogenblik dat ze van die dienst gebruik kan maken. Indien die infrastructuur verder niet of onvoldoende beschikbaar blijkt, zal de lokale overheid ofwel een korting krijgen ofwel helemaal geen beschikbaarheidsvergoeding moeten betalen. Die vergoeding is dus een vergoeding voor onder meer de terugbetaling voor het element eigenaarsonderhoud. Dat is een element dat wordt overgedragen aan de privépartij en uiteraard ook moet worden vergoed. Vergelijkt men pps met de klassieke financiering, dan moet men dergelijke elementen en de prijs ervan mee in rekening brengen. Ook de werkingskosten van de projectenvennootschap en dergelijke zitten in die beschikbaarheidsvergoeding.

Dan is er de meerwaarde, vooral dan financieel, van pps die tot uiting moet komen. Zo is er het schaalvoordeel. Er is zeer veel aandacht besteed aan het bewerkstelligen van voldoende schaalvoordeel, om voor die projecten een goede prijs te verkrijgen. Een ander belangrijk aspect is de optimale risicoverdeling. De risico's moeten worden geplaatst bij de partij die deze het best kan beheersen. Die beide aspecten zijn zeer belangrijk voor de prijs.

Een ander belangrijk aspect is dat de vergoeding

contractueel zal worden vastgelegd. Het is een vergoeding voor de afname van een dienst voor een termijn van dertig jaar, behalve voor kunstgrasvelden, waar het slechts gaat over tien jaar. Dat betekent dat lokale overheden met het oog op hun meerjarenplanning niet meer voor verrassingen zullen komen te staan. Die prijs zal vastgelegd zijn. Ze zullen zeker zijn van de kostprijs in het tiende, het twintigste, het vijfentwintigste jaar en dus gedurende de hele duurtijd van de DBFM-overeenkomst.

Nog een belangrijk aspect voor de financiële meerwaarde is de vergoeding die gekoppeld is aan resultaten en prestaties. Zijn die prestaties er niet, dan zijn er kortingen of dan moet er niet worden betaald. Die zaken worden van in het begin contractueel vastgelegd, bij de ondertekening van het DBFM-contract.

Een ander belangrijk aspect bij de keuze voor pps is dat het hier gaat over een inhaalbeweging die men wil maken binnen een bepaalde termijn. Het gaat dus over een snellere verwezenlijking van projecten. Er hoeft slechts te worden betaald vanaf het ogenblik dat de dienst beschikbaar is. Pas wanneer voor het eerst gebruik kan worden gemaakt van de sportinfrastructuur, moet de lokale overheid voor het eerst betalen.

Wat ook tot meerwaarde zou moeten leiden, is uiteraard de bundeling van competenties. Wie het best de risico's kan beheersen, neemt de risico's op zich. De privéspelers hebben bepaalde competenties die niet voorkomen bij de publieke spelers en omgekeerd. Door pps worden die gebundeld.

Een ander aspect is uiteraard de ESR-neutraliteit, die ook aan de basis ligt van de keuze voor publiek-private samenwerking. Maar nogmaals, het is niet alleen die ESR-neutraliteit: ook het feit dat er sprake is van een inhaalbeweging binnen een termijn en nog een aantal andere aspecten liggen aan de basis van de keuze voor pps.

De heer Jos Stassen: Ik ben een tijd geleden een lening aangegaan. De notaris had een heel mooie samenvatting van het contract dat ik met de bank moest afsluiten. Uiteindelijk komt het erop neer dat, als er problemen zijn, ik betaal en de bank altijd winst maakt. Daarmee wil ik mijn scepsis ten aanzien van dit soort mechanismen aangeven. Bij publiek-private samenwerking wordt samen een project gemaakt. Het is de verdomde plicht van de privésector om winst te maken. Die winst wordt betaald door de overheid. Natuurlijk heeft dat heel wat voordelen. Die mensen kunnen bouwen en de overheid niet. Mijn scepsis blijft groot. Mevrouw Plas heeft daar net gezegd dat dit niet de enige pps is die deze Vlaamse Regering aangaat. Het begint wat veel te worden. Er is sprake van een soort overdracht van

schulden naar de toekomst. Wie weet wat er over dertig jaar kan gebeuren en hoe alles kan worden betaald in minder goede tijden. Ik wil de cijfers die u vandaag geeft over de kostprijs best geloven.

Dat bedrag van 225 miljoen euro, is dat uw huidige schatting van de waarde van wat er in heel Vlaanderen wordt gebouwd? Is dat een bedrag dat u garandeert voor de bijdrage van de diverse deelnemende gemeenten? Wat zal dat bedrag zijn over dertig jaar? U zei daarnet dat, als eenmaal een contract getekend is, de gemeente in kwestie weet wat ze in 2034 zal moeten betalen bij het aflopen van dat soort contracten.

De heer Dany Vandeveld: Die 225 miljoen euro is de investeringswaarde van de infrastructuur.

Als we de kostprijs voor de kunstgrasvelden, voor de eenvoudige sporthallen, voor het eenvoudige zwembad en voor de multifunctionele sportinfrastructuurcomplexen samentellen, komen we aan 225 miljoen euro. Wat in het hele verhaal belangrijker is, is die 7,5 miljoen euro aan beschikbaarheidsvergoeding. Dat bepaalt wat aan beschikbaarheidsvergoedingen uitgegeven zou kunnen worden. Die 225 miljoen euro betreft enkel investeringswaarde van de infrastructuur.

De heer Jos Stassen: En wat houdt die 7,5 miljoen euro dan in? Is dat het totaalbedrag binnen dertig jaar of gaat het om het bedrag dat deze regering opzij zou moeten zetten om de beschikbaarheidsvergoeding te kunnen betalen?

De heer Dany Vandeveld: Dat is een jaarlijks bedrag voor bijdragen vanwege de Vlaamse Gemeenschap in te betalen beschikbaarheidsvergoeding (de subsidie). Dit is het jaarlijkse bedrag, te vermenigvuldigen met dertig jaar.

Op het moment dat een contract getekend wordt, betaalt de gemeente de prijs onder de vorm van een beschikbaarheidsvergoeding. De gemeente weet dus hoeveel ze aan beschikbaarheidsvergoeding zal moeten betalen. Men weet dat 30 percent van die vergoeding door de overheid wordt gedragen. Als alle projecten samen worden genomen, komt men aan jaarlijks 7,5 miljoen euro.

225 miljoen euro is de investeringswaarde voor de infrastructuur. Het gaat dan om de kostprijs voor een kunstgrasveld, voor een sporthal, voor een zwembad enzovoort. Als we dat allemaal optellen, komen we aan ongeveer 225 miljoen euro.

Die 225 miljoen euro is de kostprijs voor de infrastructuur. Een beschikbaarheidsvergoeding is geen kostprijs voor infrastructuur, maar bevat onder meer

de prijs voor de dienst onderhoud enzovoort. We kunnen die twee zaken niet vergelijken.

Wat belangrijk is, is te weten hoeveel beschikbaarheidsvergoeding de gemeente moet betalen. Dat bedrag zal vastliggen op het ogenblik dat het DBFM-contract wordt getekend. Daarvoor heeft de overheid een maximum vastgelegd. Er zal een totale jaarlijkse bijdrage zijn van 7,5 miljoen euro. Als we die berekening maken, zou de huidige infrastructuurwaarde ongeveer 225 miljoen euro moeten bedragen. Die berekeningen zijn gemaakt bij de voorbereiding.

De heer Jos Stassen: En het contract is van die aard dat de infrastructuur binnen dertig jaar nog ongeveer die nominale waarde heeft?

De heer Dany Vandeveld: Dat zijn zaken die worden bepaald door middel van overdrachtseisen in het DBFM-contract. Daarin wordt bepaald wat de toestand moet zijn van de infrastructuur op het moment dat het contract afloopt en er een overdracht gebeurt aan de lokale overheid. Het komt er inderdaad op neer dat die infrastructuur nog voldoende waarde zal hebben. De gemeente zal er nog gebruik van kunnen maken.

De heer Dirk de Kort: Mijn vraag gaat over de risicoverdeling en de schaalvergroting. U zegt dat door het bundelen van een aantal projecten waarschijnlijk een volumekorting mogelijk is. Is het echter ook niet zo dat door de bundeling op het lokale vlak de voordelen verloren gaan. Ik denk dan aan een zwembad met een fitnessruimte, een beauty center enzovoort. Is wat nu voorligt niet veeleer een alternatieve financiering en niet zozeer een pps?

Hoe is de risicoverdeling eigenlijk opgebouwd? Als het risico wordt afgewenteld op de privépartner, dan staat daar altijd een kostprijs tegenover. Zou het dan niet interessant zijn te zorgen voor een borgstelling, waardoor aan gunstige voorwaarden een lening kan worden afgesloten?

De Vlaamse Gemeenschap en de lokale overheden kunnen afspraken maken. Is men daarbij dan niet afhankelijk van vergunningen die worden afgeleverd door andere overheden? Hoe worden die risico's ingeperkt?

De heer Dany Vandeveld: Wat uw eerste vraag betreft, kan ik u zeggen dat daar wel degelijk rekening mee is gehouden. In de gunningsprocedure zullen alle individuele dossiers mee worden aange-

leverd aan de kandidaat-privépartners. Dat wil zeggen dat ze een zicht zullen hebben op alle individuele dossiers. Ze zullen ook voor alle individuele dossiers een prijs moeten maken. Er zal worden gekeken naar de voordelen die mogelijk zijn door de specifieke individuele context.

Het gaat dus niet om een raamovereenkomst waarin wordt gegund. De bedoeling is zoveel mogelijk te kunnen inspelen op de lokale context. We denken ook dat dit de enige manier is om een goede prijs te bekomen. De kandidaat weet wat en hoeveel hij moet bouwen.

De heer Dirk de Kort: Wie biedt de voordelen en de functies dan aan? Is het niet aan de privépartner zelf om een aantal zaken voor te stellen waardoor de kosten worden verlaagd? De lokale overheid laat bijvoorbeeld toe dat bepaalde activiteiten worden ontwikkeld als daardoor de investering en de exploitatiekost van het zwembad of de sporthal vermindert. Wordt in de bevraging daarmee rekening gehouden?

De heer Dany Vandeveld: Ik denk dat er binnen de procedure bepaalde mogelijkheden zijn. We moeten ook een verschil maken tussen kunstgrasvelden enerzijds en projecten voor multifunctionele sportinfrastructuur anderzijds. Dat verschil wordt ook gemaakt door de specifieke aanpak bij de gunning en de overdracht van de exploitatie, die enkel mogelijk is bij de projecten voor de multifunctionele sportinfrastructuur.

De heer Jos Stassen: Stel dat de gemeente vindt dat daar een cafetaria bij past waarmee dan een deel van de werkingskosten kunnen worden betaald, wordt dat dan opgenomen in het dossier van eenvoudige sporthallen of moet de gemeente daar zelf over onderhandelen?

De heer Dany Vandeveld: De gemeente kan daar zelf over onderhandelen met de projectvennootschap.

Wat de risicoverdeling betreft, moet een winwinsituatie voor beide risico's worden gelegd bij de partij die deze het best kan beheersen. We hebben vandaag een voorstel van risicomatrix waar we nog aan werken. Dit zal worden afgestemd tijdens de onderhandelings- en aanbestedingsprocedure met de privépartner zodat een optimale verdeling kan worden bereikt. Dit is heel belangrijk en het moet in de verdere procedure worden afgetoetst.

Ook de vergunningen vormen een heel belangrijk aspect. In de aanvraagdossiers worden vragen gesteld over de vergunningen en over de stand van zaken. Zo kan ook rekening worden gehouden met

de termijnen waarbinnen die projecten kunnen worden gerealiseerd.

De heer Frank Van den Eeckhaut, projectmanager PMV: Wat de risicoverdeling betreft, was er sprake van de borgstelling van de gemeenten. Wanneer een gemeente bereid is om zich borg te stellen voor de periodieke betaling van de beschikbaarheidsvergoeding onder de voorwaarden zoals bepaald in het DBFM-contract, dan kan dat alleen maar ten goede komen van de beschikbaarheidsvergoeding die zij zal betalen. Die kan op die manier worden vermindert omdat het risico voor de privé-partner kleiner wordt. Wij kunnen dat enkel aanmoedigen.

De heer Dirk de Kort: Ik hoop dat die mogelijkheid effectief in de aanbestedingsprocedure wordt opgenomen om achteraf juridische procedures te vermijden.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Johan DECKMYN   Dany VANDENBOSSCHE
Dirk DE KORT